

F O A I E

пентръ

МШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 45.

Duminea 9. Noembrie.

1841

РОМЪНИ ШИ НАНСЛАВИСМЪЛ.

Дъпъ че пої дн Нръл. 41 а Газетеї де Трансилваніа*) арътаръм ачеа дн-віновъдире маї греа де кълт плъмьл ші маї днферътоаре де карактеръл постръ націонал де кълт орї че фер днфлкърат апъсат аспра квіаш, кзмкъ Надіа ротънеаскъ ар тревві прівітъ ка зна че стъ днтр'о категоріе къ тоате семінциіе славопегі, авънд ачелеаш дорінде ші тот вл феліс де пъзвінде; дъпъ че ші дела Септивані днкоаче жърнале ле знгърещї пічі пълъ астъзі цъ днчетеазъ а ворві пентръ Ромъні тот дн ачел топ атълт де греъ днвіновъдиторіс: пої маї пайнте де а не ръсържне тълніе спре а да вл респъне пофтіт, кредем къ пентръ конвінцереа маї тълтора, карїі нъ чїтеск фої знгърещї, есте де треввінцъ ка съ маї чїтїм ші зртътоареле квінте дела Nemzeti Társalkodó дн Окт: а к. Нр. 15 ф. 112, каре съпъ аца:

„— — — Дн тълна ачестві веак де

оашенї есте вїиторїл патрией, веакъл ачеста хотъреце віаца саъ тоарте аспра пацїей поастре*); пентръкъ де вом лъа а-мїнте че соарте ащеаптъ ші пе Еъропа, къ че іздеалъ пъвълїтоаре се десволвеазъ днпъмплъріе, де ам прїнс де веффе порочїта днтоарчере дн політика Гъверпелві постръ, пе каре пътем зїдї атътеа пъдеждї фърмоасе ші а кърей зртъ дн патріа знгъреаскъ нъ се поате къпоаще, дн сфършїт де вом маї адъога ла ачеаста дн къдетъл постръ позїціа днпъръдїей поастре**) дн рапорт кътръ пътерїе дн афаръ: пе ведем вїиторїл постръ днтр'о оглїндъ, каре пе пацїе ші пе домпиторїс нъ фъръ прїчїпъ дї днпле къ грїжъ. Ферїче де пої дакъ вом прїчене серїотїтатеа времїї шї дн ко-днделецере, пе кълт се поате дела пої, вом превенї прїмеждїа къ тъсърї днделепте мї къ пътере днкордатъ. Днкордареа чеа де акъм а Еъропей тълт нъ поате цїнеа, о старе ка ачеаста мїстъїеце пътереа ші авереа пацїїмор ші пе тот мїнътъл есте фрікъ де покпїре. Де

*) Пофтім пе четїторїл, ка маї пайнте де а-жвдека ачест ал постръ трактат, съ чїтескъ квінтеле Длві Септиванї традъсе ла пръл сѣс днсетнат. Азкторъл.

*) Фїреце къ ачї се днделече аспра чеї ма-гіаре. Азкторъл.

**) Се днделече днпъръдїа азстріакъ.

Азкторъл.

алтъ парте пѣтереа Нордѣлѣи не зи че мерце апропіндѣсе не траде асѣпр'иш лѣареа а-
 мінте, ел ши пѣлѣ акѣм не дѣмѣрѣ-
 цішазе кѣ речіле сале браде (!?). Ши кѣнд ажѣнѣм кѣ кѣцетѣл ла пѣнкѣл
 ачеста, аѣ пѣ не пѣтрѣнде о гроазѣ гѣдоасѣ
 пріп тоате тѣдѣлареле? Дечі дарѣ соар-
 теа не пої неаѣ рѣндѣит де зѣ вечнік пѣ-
 рете апѣрѣторѣс? — Дѣн сѣжршїт ка тѣ-
 сѣра непорочїрїї поастре сѣ фїе плїнѣ прї-
 сосїтоаре, іатѣ чїне пѣ цїе дѣ ачестеа доаѣ
 патрїї кѣте елемеѣте дѣшмане стаѣ асѣн-
 се, не каре націоналітатеа, лімба, релї-
 ціа ачестеа пѣтері тарї кѣ каре се дѣкоп-
 чїе ініміле оменѣцїї, де леагѣ кѣтрѣ Норд,
 ши аѣ асѣзї пѣ се арѣтѣ нічї о мїшка-
 ре, че не фаче сѣ пресїмѣцїм вїторїѣл
 чел прїмеждіос? Сѣ кѣзѣтѣм пѣмаї дѣ
 фїеле поастре, пѣцїп есте ачееа че
 афлѣм дѣ ачелеаш, дѣсѣ де ле цїм
 дѣцелеѣе, еле зік тѣлт, маї тѣлт де
 кѣт тѣлт. Дечї пѣтемѣ-не пої дѣкїпѣї,
 кѣткѣ партеа чеа етеродѣнѣ а лѣкѣ-
 вїторїлор патрїеї поастре дѣ позїціа са
 де акѣта, кѣнд еа п'аре че перде, ва фї
 прїегїнѣл, коплѣцтанѣл пострѣ? ва нічї
 де кѣт пѣ. Ачестеа аре о медїчїнѣ —
 дѣсѣ пѣмаї кїар зѣа — сїгѣрѣ, адекѣ
 топїреа націоналітѣдїї дѣтр'ѣна прїп
 дрепѣрї чївіле. Іѣчї не лѣпгѣ о дѣцелеапѣ
 крѣдаре а лібертѣдїї релїціосѣ, а лім-
 веї ши а націоналітѣдїї, дакѣ тодї лѣкѣ-
 вїторїї патрїеї вор кѣцїга пропрїетате
 ши дрепѣрї чївіле, сѣ фїм дѣкредїнѣ-
 цїї, кѣткѣ еї пѣшї вор да дѣ скїнѣ
 лібертатеа дїп пѣтѣнтѣл пащерїї
 лор не о вїацѣ че ар авеа а дѣче
 дѣтр'о алѣт патрїе дѣтѣнекоасѣ
 че сеатѣлѣ а темпїцѣ, фїещекаре се
 ва лѣпта кѣ пої, ва жѣртѣї кѣ
 вѣкѣрїе

вїацѣ ши сѣнѣ пѣтрѣ апѣрареа патрїеї,
 а констїтѣдїеї ши а тропѣлѣ ши дѣ
 времеа прїмеждіеї вор пѣтеа зімѣ
 ліпїцідїї ла тоате іатрїцелѣ
 зѣї іпфлѣнцїї стрѣїне че акѣта
 не фаче neodїхѣ.“

Пѣлѣ ачї текстѣл стрѣїп, — зѣл дїп
 о сѣтѣ. — Дѣтрѣ адевѣр, кѣцетѣнд
 ла тѣлѣїмеа вѣрѣадїлор ромѣнїї,
 карїї пѣлѣ дѣ зімеле поастре ешїрѣ
 дїп школі дѣпѣ че петрекѣрѣ
 тоатѣ фрѣмоаса ши дѣпалта кѣраре
 а цїїнѣелор, де аш вѣдеа тогѣш,
 кѣткѣ нічї тѣкар зѣл пѣ се афлѣ,
 кареле кѣлѣкѣнд дѣ зрѣта кѣторѣва
 вѣрѣадїї дїп зечїміле трекуѣте,
 сѣ респѣндѣ ла асемеѣеа пѣгрїтоаре
 дѣвїновѣдїрїї дѣпѣ вреднїчїе, де
 пѣмїаш кѣпоащѣ маї де апроапе
 оаменїї, мїар венї а крѣде, кѣткѣ
 саѣ нічї зѣл дїп фїї Ромѣнїлор
 пѣ се кѣпрїнде кѣ політїка патрїеї
 сале, прѣкѣт нічї кѣ кѣзѣа паціеї,
 ва нічї тѣкар кѣ врео лекѣтѣрѣ
 чел пѣцїп ка ділетант; саѣ де се
 кѣпрїнд еї кѣ ачестеа, де вѣд
 ши аѣд тоате кѣте се скрїѣ,
 се ворѣск ши се фак дѣпрѣдїѣр
 де дѣншїї — поате кѣ ле кѣпоск
 тоате де адевѣр петѣгѣдѣїт
 ши пѣ кѣтеазѣ а зіче нітїк;
 саѣ дѣ сѣжршїт де кѣпоск а фї
 пѣдрепте ши асѣпрїтоаре ачеле
 дѣвїновѣдїрїї кѣзѣте асѣпра
 зѣїї пації дѣтрѣдїї ши маї кѣ
 деосѣїре асѣпра фрѣнтанїлор
 паціеї, а тѣнчї пѣ цїїѣ че тѣлѣ
 де фертек ши гїе доасѣ ле
 цїне кондеїѣл дѣ лок ши ле
 прїп де гѣрїле ка сѣ пѣ ворѣаскѣ.
 Даѣкѣ врезп рап дїп ачестѣ
 трїлетѣ неар апѣса дѣтрѣ адевѣр,
 атѣнчї фѣрѣ грїжѣ кѣ воїѣ
 фї дат вре о датѣ де мїнчѣпѣ
 аш зіче еѣ: есте ваї де пої. —
 Де п'авем вѣрѣадїї харнїчї,
 карїї сѣ поарте не ініма лор
 дѣпрѣзпѣ кѣ вїнеле патрїеї,
 неміжлочїт ши соартеа, вїада,
 вїторїѣл мї чїнстеа паціеї,
 есте ваї де пої; де

не сѣмѣмъ вѣноваці ла челе каре се зѣк де спре пої шї прїн ачеаста пѣртѣм кѣмплатѣл препѣс де некредѣнчощї кѣтрѣ патріе шї кѣтрѣ о монархіе дела каре паціа ромѣнеаскѣ дїн Трансїлванїа шї дїн Țngaria маї тѣлт ка де 140 ані авѣ пѣмаї вїне, ваї де пої; де пѣ сѣмѣтем вѣноваці кѣм пѣ сѣмѣт прѣпчїї карїї се жоакѣ дн дѣрѣпѣ, дар п'авем дѣхѣл шї вѣрваціа де а ворбї дн фацѣ шї дн азѣл тѣтѣрор, де а снѣне че есте шї че пѣ есте, атѣнчї іарѣш ваї де пої; кѣчї адекѣ, Qui tacet consentire videtur шї гласѣл тѣдїлор нїмїнї пѣ'л азѣе. —

Ка Редактор але ачестор Фої періодїче ромѣнеції сїнгѣре органе а ромѣнеціеї дїн Монархіа австріакѣ, аш пѣтеа фѣрѣ пік де тѣстраре дїн лонтрѣ а ста ачї шї а пѣ ворбї нїчї тѣкар зп кѣвѣнт де апѣраре, чї а лѣса фѣрвоаса ачеастѣ слѣжѣ алтора, тѣлдѣ-мїндѣмѣ кѣ леам дат прїлеж, іар дїн партѣ'мї а пѣрчѣде маї днколо кѣ сарчїнїле лѣате де маї пайнте авѣпрѣ'мї. Шїѣ днсѣ, кѣ се даѣ прїлежѣрї о мїе, де а пѣтеа апѣра кѣ кондеїл шї кѣ ростѣл, прїн зртаре кѣ дакѣ шї еѣ днвѣрѣтат пѣмаї де кѣрѣденїа кѣцетѣлѣї воїѣ кѣвѣпта чеваш, кѣ ачеаста днтрѣ нїмїк п'ам превенїт пе алдїї, нїчї леам днкіс фѣрвоаса кѣраре. —

Се дѣче мїнѣне, че рѣѣ пе кѣноащем пої знїї пе алдїї, кїар паціїле ачестеа але Трансїлванїеї днпрепѣл лѣкѣїтоаре, зна пе алта. Шї дакѣ се поате зїче ачеаста де врезна дїн тоате, деспре паціа ромѣнеаскѣ се адеверезѣл днтрѣ тот днделесѣл кѣвѣнтѣлѣї. Домнїлор, Двоастрѣ нїчї пѣпѣ а-стѣлї п'адї афлат а фї вре зп че де тревзїндѣ, а вѣ словозї жос шї ла ачеастѣ ромѣнеціе шї а о днтрева: Де знде адї а-жѣнс вої Ромѣнїлор дн дѣрїле ачестеа,

дела Норд саѣ дела Мїазѣлї? кѣчї де адї фї фѣкѣт ачеаста, адї фї афлат маї лѣмѣрїт де знде сѣмѣтем венїдї, кѣм ам петрекѣт де атѣтеа веакѣрї шї прїн зртаре че сїмпатїї, че дорїнде, че аплекѣрї авем; адї фї афлат, кѣ шї маї пайнте, дар маї вѣртос дела 1812, дела Історїа фѣрїчїтѣлѣї Петрѣ Маїор днкоаче, де кѣнд дѣхѣл націонал ромѣнеск лѣѣ зп свор негѣндїт, шї чел маї де пе зртѣ школарїѣ де Ромѣн кѣде таре шї сїмѣте фѣрвїнте, кѣткѣ паціа са се траѣе дела мїазѣлї, кѣткѣ дн ромѣнеціе предомнеңе елементѣл кѣм ам зїче романїк, днсѣшїрїле вѣне шї реле, патїмїле шї аплекѣрїле еї сѣмѣт омонене кѣ челе але лѣкѣїторїлор кѣлѣзроасїе Італїї шї кѣ кїар клїма ачеаста маї стѣмпѣратѣ, пе алокѣреа шї маї рече а Дачїеї преапѣдїн аѣ модїфікат патѣра Ромѣнѣлѣї, дн сѣжршїт кѣткѣ Ромѣнїлор тотдеазна леаѣ фост греацѣ шї гроазѣ де зп фрїг шї маї mare de nord.

Че сѣ зїчем де лїмба ромѣнеаскѣ? Нѣ маї тѣлї, декѣт пѣмаї дої дїн пѣвлїчїдїї Магїарї де с'ар фї змїлїт пѣпѣ акѣм а черчета маї де апроапе лїмба ромѣнеаскѣ, а о алѣтѣра лѣнѣгѣ сѣрорїле еї челе романїче, прекѣм шї іарѣш лѣнѣгѣ тоате діалектеле ідіомеї славонещї, с'ар фї конвїнс де сѣвѣршїт, кѣткѣ лїмба ромѣнеаскѣ атѣт дн прївїнда стрѣктѣреї дїн лонтрѣ, кѣт шї прївїтѣ дїн партеа матерїалѣлѣї сѣѣ, се десїбеңе де челе славонещї кѣт черїл де пѣтѣнт. Маї днколо де ар фї днтреват лѣвдації пѣвлїчїдїї пе чел маї слав днченѣторїѣ саѣ ділетант а лїтератѣреї ромѣнеції ромѣн фїнд ел пѣскѣт, с'ар фї днкредїндат, кѣткѣ ромѣнеціеа де поартѣ врео зрѣ зп сѣфлетѣл сѣѣ, ачеса

есте бра асбра Славонистімор, каріи с'аъ вѣрѣт дін веакрїле трекуте дн лїмба са шї пе карїи пѣ шї кѣ че мїжлоаче оар кѣрѣдї маї кѣрѣнд, — іар дѣпъ пѣдїнъ стѣдїере але ачестор лїмбї с'ар фї копвїнс, кѣткѣ дакѣ тотѣш шї атѣта пресераре а лїмбей ромѣнещї кѣ славонистї поате да пе дрептѣл вѣпѣїалъ асбра націей, атѣнчї дін ачелаш темейз порпїнд ар вртѣ, кѣ кїар націа магіарѣ требвїе сѣ фїе маї славоманѣ декѣт чеа ромѣнеаскѣ, дін прїчїпѣ кѣ дн лїмба магіарѣ се афлѣ зїчерї славонешї днтрѣн пѣтѣр кѣ тѣлт маї маре де кѣт дн чеа ромѣнеаскѣ; днсѣ каре дін Двоастрѣ ва сѣферї а фї астфелїз днвїновѣдїт? — Дар требвїенце ачерчета ачї маї деапроапе, че интерес аша маре ар пѣтеа лїці пе Ромѣнї де націоналїтатеа славонескѣ. Ромѣнїї дела семїнцїїле славонешї п'аъ прїїмїт нїчї зп вїне вреодатѣ, іар реле кѣте вреї. Фїе дестѣл а поменї зпѣл пептрѣ тоате. Лїмба словенескѣ каре дн веакрїле трекуте с'аъ днтродѣс дн вїсерїчїле шї дн канцеларїїле Молдаво-Ромѣнїлор кѣ реанѣсареа шї алѣпгареа лїмбей націонале, фѣ капалѣл чел маї ларг, прїп каре песте націа ачеаста, че ера вреднїкѣ де о соарте маї вѣпѣ, се стрѣкѣрарѣ шї се лѣдїрѣ челе маї тѣлте педепсе але гроасей пещїїнцї, днкѣт пѣ е вреѣн лѣкрѣ греѣ а доведї, кѣткѣ нїчї артеле Тѣрчїлор, нїчї але алтор дѣшманї, Ромѣнїлор нїчї пе де парте пѣ леаѣ стрїкат атѣта, кѣт ле стрїкарѣ челе 41 де слове кїрїліене шї алте хїероглїфе словенешї. Де рѣл ачеста фрѣптаншї націей ромѣнещї атѣт аїчї ла пої, кѣт шї дн Прїндїпателе Молдавіа шї Ромѣнїа сѣнт адѣнк пѣтрѣнїї, нїчї кѣ днчетѣазѣ

а пѣне дн лѣкраре фелїзрї де мїжлоаче; спре а пѣтеа скѣпа де ел, шї кѣт ам зїче пе скѣрт, еї се сілеск а фаче ка сѣшї кѣноаскѣ шї чел маї де жос Ромѣн р о-манїтатеа са.*) Децї іатѣ Домнїлор, кѣ ачест дін вртѣ кѣвѣнт ам арѣтат шї а девѣрата сїмпатїе че о аре націа ромѣнеаскѣ: ачееа требвїе сѣ се каѣте ла Міа-зѣзї, дела Ст. Готард пѣлѣ ла Везѣв дн жос, іар пѣ дн Сїберїа. Ачеаста есте дїрекцїа че аѣ лѣат'о дѣхѣл ромѣнеск дн времїле поастре, чел пѣдїн еѣ аша сѣнт копвїнс шї дѣпѣ о есперїїнцѣ де атѣда апї че мїам фѣкѣт асбра днпрецїзрѣрїлор ачестей нації, сѣнт тѣлт днкредїндат, кѣткѣ еѣ дн ачеастѣ копвїнцере воїз шї мѣрї.

Шїї вїне, кѣ дѣпѣ тоате ачестеа мїсе вор фаче доаѣ рефлексі: 1. Кѣткѣ прїндїпателе сѣнт datoаре Нордѣлвї кѣ тѣл-

*) О пїлдѣ интересанѣ пептрѣ бра славонїстѣлѣ лѣдїтѣ ла ромѣнї, ва фї ачї ла Рокѣл сѣѣ. Пе сем. II. дін а. 1840 ла тїпографїа дін Брашов сосїрѣ словеле поаѣ кѣ каре vedem тїпѣрїтѣ Фоаїа ачеаста. Пе аѣл 1841 дела о парте а локѣлвї зече іншї вїтѣндѣсе кѣ івдеалѣ лѣ словеле ачестеа шї гѣндїнд кѣ сѣнт кѣрате сѣрвешї, де пѣказ пѣрѣсїрѣ четїреа фойї. Ентѣсіастѣл DDлор кѣ ачест прїлеж негатїве вѣдїт есте вреднїк де лавдѣ, де шї дн фапѣт се афлѣ греѣ дншеладї, дін прїчїпѣ кѣ словеле пе каре дншїї ле жѣдекарѣ а фї сѣрвешї, еле сѣнт лїтере кѣрат лѣтїнешї, спре пїлдѣ: а, е, і, о, d, к, т, п, шї песте тот маї рѣтѣзїте, ка лѣтїнешїле. Апої пѣ е де трекут кѣ vederea, кѣткѣ реформациа дн форма словелор с'аъ днчетѣт кѣ апї маї пайнте, дн тїпографїїле Молдаво ромѣнещї, іар пої ле авем реформатѣ дела Benko дін Віена. — —

цетитъ пептръ кжтева трактате апвмит дела пачеа де Кайнарѣе дпкоаче ши 2. кжткъ релиѣія дпкъ есте о легьтъръ пьтерникъ. — Де ши пѣ тѣ сипд кьемат ши пичи токма стржнс дудаторат а респьнде пептръ фраѣи ши вечини пощриі, тотѣш спре а свпѣія грежл препѣс че заче ши дпн пріѣина джпшилор пе пої Ромжнїї де дпкоаче, пѣ тѣ почѣв коптені де а пѣ респьнде ла пвжктѣ дпжїлеа тѣкар пѣцаї пе деасѣпра: Ачееа че фѣсеръ пептръ наѣія Маѣяръ Франѣа, Швеѣія ши Бранѣенвзргл дела апл 1700 пѣпѣ ла пачеа дела Сатмар дп 1711, есте ши Норѣл пептръ Молдаво-Ромжнїа, нїмїк маї тѣлт. *)

Дп прївїнда релиѣїї пѣ се поате тѣгѣдѣї, кжткъ ачееа есте о пѣтерникъ легьтъръ аколо, зпде еа пѣ прїмеждѣїеѣе наѣїоналїтатеа, іар дпн протївъ пичї деквм. Дптр'ачееа атжта дпкъ режнпощем кѣ тоатъ сїпчерїтатеа кжткъ, кжнд зп понор есте пѣс дп о аша фаталъ алтернатївъ де а'шї алеѣе, ва аржпкжндѣсе дп враѣеле кжтърїа пѣтерї, сѣ'шї пїарѣ атжт наѣїоналїтатеа, констїтѣѣїа ши стрѣмошеѣїле овїчеїзрї, кжт ши сѣ'шї прїмеждѣїаскъ чел маї скѣмї одор ал інїмїї, адекъ релиѣїа, дпн протївъ алѣтѣржндѣсе лжпгъ о алтѣ пѣтере 'шїар веѣеа нїмїчїтѣ сїпгѣр наѣїоналїтатеа, іар релиѣїа респектатѣ ши дппѣлѣатѣ, атжпчї жѣѣе орї чїне, каре рѣѣ 'шар алеѣе ел дпн доаѣ? Ферїтаѣ черїл ка сѣ враѣ а тѣ фаче кжт ам зїче адвокат ал зрїтеї прїп ачестеа але теле деслѣшїрї; дпн

протївъ крѣѣнда теа полїтїчеескъ дп прївїнда попорѣлї ромжпеск пѣ есте пичї зпа пичї элта дпн ачестеа доаѣ ачї адѣсе, чї еѣ крѣд кжткъ: Молдаво-Ромжнїї дп зїлеле поастре аша кжт се афлѣ еї дп-преѣїтраѣї де еемїндїї славопещї, сжпт дп старе а'шї пѣстра сїпгѣр дп пѣтереа лор атжт наѣїоналїтатеа ши кѣ еа лїтѣва, кжт ши а'шї тѣртѣрїсї крѣѣнда лор чеа стрѣмошеаскъ, кѣ тоатѣ дпѣврѣкжмїптеа еї чеа дпн афаръ неспїптїтѣ, пеатїпсѣ, пе'п-тїпатѣ, фѣрѣ пичї зп ажѣторїѣ ши фѣрѣ пичї о іпфлѣпдѣ дпн афаръ ши ачестеа тоате кѣ атжт маї зшор, кѣ кжт еї аѣ актѣма констїтѣѣїе ши гѣверне наѣїонале, атжт прїп трактате дптрїте *) ши режнпоскъте, кжт ши маї вжртос рѣзїмате статорпїк пе сепсѣл комжп ши пе опїнїа пѣвлїкъ че се фортѣазѣ дп дѣхл наѣїїеї дпсѣш. Ачї дпнї іаѣ словозепїе а траѣе лѣареа амїпте а четїторїѣлї асѣпра зпѣї артїкол ал пострѣ дптїлѣат „Пѣтжпнтѣл Молдо-ромжпеск“ дп Нрѣл 25 аї ачестеї Фої дела а, т. 1840, кареле авѣ чїпсте де а фї прїїмїт ши дп „Дачїа лїтерарѣ“ ла Нрѣл 5 ши 6 дпн Маїѣ ши Ізпне, дптрѣ каре атжт пептрѣ наѣїоналїтатеа ши лїтѣва, кжт

*) Д. Хѣждѣѣ дпн Бесараѣїа кжнд ворвї дптр'алт дпѣелес, сѣѣ се дпщелѣ фоарте, сѣѣ кѣ п'авеа воїе а ворвї алѣѣелїѣ. Веѣї кѣвжптѣл сѣѣ пѣвл. дптрѣг дп К. Ром.

*) Поменїрѣм де трактате. Еѣ дп трактате афлѣ кѣ тѣлт маї пѣїїпѣ кѣзѣшїре пептрѣ ексїстїнда полїтїкѣ а зпѣї наѣїї, декжт аржндї чїнева ла чеа дпнтжїѣ прївїре. Трактателе пот еле тот фї, дакъ пѣ есте дп наѣїе дпсѣш еперѣїа де а фаче сѣ се пѣїе дп лѣкарѣ. Апої маї чева: Ромжнїї прїп трактате де конфѣѣраѣїе ши де протекѣїе аѣ сѣпѣс пе наѣїї, — маї тѣлт Сенатѣл декжт лѣїоанеле. Молдаво-ромжнїї дпкъ сѣ'шї чїтеаскъ маї кѣ деадїнсѣл трактателе ши апвмїт зпеле клаззлѣ дпн ачелеаш, каре адекъ таїе преа аджк. — —

ші пентрѣ позиція географікѣ, релігія ші аристокрація Молдаво-ромѣнілор ші іарѣш пентрѣ 'о маї стрѣжнѣш апропіере національ ші конституціональ а Молдавіеї ші а Църїї ромѣніцї черѣтъ кіар прїн позл регламент органик, се ворѣи маї не ларг.

Din тоате ачестеа дѣкеїем, кѣмкѣ попорѣлї ромѣнѣск се фаче о недрептате преа греа, дакъ ел есте сокотїт ка зп окїс де лапц ал Панславїзмѣлї, адекѣ а лѣдїтеї сїстеме націонале славонѣцї, дїн протївѣ кѣмкѣ ромѣнімеа се сїпате не сїне шї се тѣртѣрісеїце а фї плѣсѣзїтъ дїн зп алт элемент, адекѣ дїн чел романїк ал Італїеї, ал Францеї шї ал Пенїнсѣлеї дела Піренеї шї кѣ еа нѣ мерїтеазѣ де а фї дїнегрїтъ дн окїїЕвропеї шї компромїтатѣ дїнпїнтеа гѣверпѣлї сѣѣ шї дн фацѣ кѣ компатріоцїї сѣї аша фѣрѣ нїчї о крѣдаре кѣм с'аѣ днтѣмплат ачестеа пѣлѣ акѣма.

Дечї Домнілор, дакъ пої вом афла шї не вїїторїѣ дн цепеносїтатеа Двоастрѣ о дндестѣлїтоаре кезѣшіе де а пѣтеа шї пої ворѣї словод шї дела інімѣ фѣрѣ нїчї о ресервацїе, де а не пѣтеа арѣта Длорвоастре дн пѣтереа конфѣрѣдїнѣтъдїї патріотїче дорїнделе шї черерїле поастре прївїтоаре ла іексістїнда поастрѣ національ, прекѣм шї не мїжлочїт с'аѣ мїжлочїт ла ферїчїреа патріеї поаѣ тѣтѣрор комѣне, ла аша днтѣмпларе пої вом шї ворѣї, вом скрїе шї поате знеорї не вом шї плѣнѣе. Сѣ фїдї днѣш преа днкредїнѣцїї, кѣмкѣ дн тоате фантеле шї кѣвїнтеле аленїлор нацїеї поастре, Гѣверпѣл шї Двоастрѣ тоцї ведї кѣпоаде нѣмаї не Ромѣнїї чеї їзвїторї де паче, не Ромѣнїї карїї ка нацїе дншї аѣ шї еї интереселе лор не ачест пѣтѣлїт, каре днѣш нїчї не де парте нѣ сеа-

тѣлѣ кѣ ачелеа кѣ де каре пѣвлїчїцїї Двоастре не днвїновѣцеск. Дн сѣжрїшїт вѣ рѣгѣш, ка шї пѣлѣ кѣнд не ведї да воїе а ворѣї шї а не фаче пої дншіне дн окїї Двоастрѣ кѣпоскѣцїї аша кѣм сѣптем, сѣ нѣ днчетадї а не стѣдїа карактерѣл, аплекѣрїле шї сїмпатїїме поастре маї вїне де кѣт адї фѣкѣт ачестеа пѣлѣ акѣма, кѣчї алтфелїѣ нѣ е кѣ пѣтїнѣцѣ ка сѣ нѣ вѣ дншелагї кѣмпїлїт. Мѣкар де н'ар фї вѣдїт зпїї дїн пѣвлїчїцїї Двоастрѣ шї пѣлѣ акѣм атѣта дндїскрецїе, с'аѣ ворѣїнд маї ромѣнѣце, аша жѣдекатѣ не коаптѣ кѣнд скрїа деспре пої. Еѣ днѣш кам гѣческ де знде ле венї рѣтѣчїта пѣрере. Дѣншїї се пѣн ічї коло дн дїскѣрсѣрї кѣтеодатѣ кіар прїетїнецїї кѣ зпїї дїн преодїї ромѣнѣцїї, прекѣм шї кѣ зпїї шїренї, че авїа дншї кѣпоск цїнѣтѣл дн каре с'аѣ пѣскѣт, карїї днтрѣ сїмплїтатеа лор ворѣїнд лѣкрѣрї — сѣ тѣ іертадї пѣрїндїлор — де тѣлте орї преа некѣлїте шї песокотїте, днкѣт нїчї кіар еї нѣ се днцелег не сїне днѣшш, апої кѣ де ачестеа дѣщеаптѣ пренѣсѣрї, де каре нацїа нїчї кѣ аѣ вїсат вреодатѣ. Дечї дар Домнілор, вої пофїтїм шї не дрептѣл претїндем, ка орї че днвїновѣцїре асѣпра поастрѣ проклататѣ, сѣ фїе шї рѣзїматѣ кѣ темейсрї сѣлѣтоасе, кѣ датѣрї шї кѣ довезї аїеѣеа, іар нѣ вїсате; кѣчї алтфелїѣ пої не вїїторїѣ зпеле ка ачелеа ле вом прївї нѣмаї ка клеѣете шї вом респѣнде нѣмаї кѣ dementi.

Астѣдатѣ авѣрѣм воїе а ворѣї нѣмаї пѣдеасѣпра, per summos apices.

Г. Барїц.

Ф А Б Ъ Л Ъ.

Църеанъла ши Жидовъла.

Ц. Дълкѣцъла меѣ Моиси, дми креанъ
въза пентрѣ шасе сѣанци.

Ж. Wey geschrien, сѣнт времѣ реле,
вн ом апасъ пе алтѣл. Дци даѣ шасе
сванци пе о лѣпъ, дпсѣ атѣнчи дми веі
да доі пентрѣ знѣл, аша?

Ц. Къ тоатъ inima тѣ тѣргѣритарѣла
Жидовимор, vino съ те страднг дп браде.
Дѣми ачеі шасе сванци.

Ж. Iatъ'; dar кѣм те веі плѣти de da-
torie?

Ц. (скърпнѣндѣ'ши капъла.) Хм! тѣ
ва ажѣта Dѣмнезеѣ оарешкѣм.

Ж. Фѣръ дпоіамъ'; дпсѣ ши пѣпъ
атѣнчи доар' пѣ ва фі de прісос чева пѣ-
цип зълог, спр. п. ѣст кожок фѣвѣос?

Ц. Да, тревѣіе съ даѣ зълог. На'л ши
аша есте калд. (Порнеце).

Ж. Ащеантъ пѣциптел фѣртате; дми
vine дп минте, кѣ'ци ва фі кѣ греѣ а плѣти
маі дпколо доіспрезече сванци; маі vine
ар фі de миаі плѣти акѣта жѣтѣтате. Кѣ
чеілалци дми поци рѣтѣнеа даторіѣ.

Ц. (Скърпнѣндѣсе дп кап.) Зѣѣ аі
дрептате тот е маі vine а фі даторіѣ маі
кѣ пѣцип; на шасе сванци, песте о лѣпъ
дци воіѣ плѣти ши пе чеілалци шасе.

Църапѣла фѣръ вані ши фѣръ кожок,
Жидовѣла кѣ амѣндѣоатъ, се дѣк.

Пе кале Църапѣлѣі дп кам vine дп
минте, кѣ п'аре ници вані ши ници кожок, де-
кѣт пѣмаі даторіе de шасе сванци; дпсѣ
ел се тѣпие ши дпжѣрѣ сѣнгѣр пентрѣ кѣ
Жидовѣла аре минте маі тѣлтѣ декѣт ел.

ДЕ БЪГАТ ДН СЕАМЪ!

Ла Нрѣл 41 ф. 326 а Фііі dп а. к.
внде дп респѣнсѣла дат Длѣі Стефѣнескѣ дп-
шпранѣм кѣдѣ-ва артиколѣ dп жѣрпалеле
Молдавѣ-ромѣнедѣ, меморіа неаѣ дпшелат.
Прілеж de а рефлекта пе дѣдѣ дп дѣтпнека
трекѣтъ о дамѣ, кѣткѣ адекѣ ла Нрѣл 143
аКѣрпѣрѣлѣі Ром. ф. 506 dп 1839 артиколѣла пѣ
ѣ дптптелат „Дѣте ла дракѣ“ чі: „Батѣте
Дѣтпнезеѣ“, внде кокѣпѣца Дрѣгана тѣ-
рптата, кѣ вѣрват, кѣ касѣ, кѣ масѣ, кѣ
вѣкѣтѣрпѣ, кѣ жидѣві сѣдрпарі, кѣ копіі ши
кѣ сѣфлете de дпгані аре пе Дѣтпнезеѣ de
вѣтаф ал кѣрциі шчл шчл. Атѣта спре
дпдрептареа поастрѣ, іар четиторіѣла вазѣ
артиколѣла дптрег. Редакторѣла.

Ла Нр, 44 ал Фііі ф. 347 de а стѣнга
дп поѣа * дп лок de пѣ шѣѣ заре, чітеце:
Нѣ шѣѣ каре шчл.

Р Ъ С Ъ Н Е Т.

De ва тѣрпі внде'л вор дпгропа?
Ла поі пѣ, — кѣ ѣ де алтѣ леце.

О! пѣтерпѣкъ Фіпндѣ, че кѣ адѣнкѣ тѣіестрпѣ
Аі алкѣтѣіт пѣтѣнтѣл, черѣла ш' алте кѣте сѣнт;
Карѣаі пѣс соарелѣі цпнтѣ: лѣтп лѣтпнѣ съ фіе;
Ла лѣпъ, стеле ши вѣнтѣрпѣ съ се ціе de кѣвѣнт!

Din a кѣи тѣпъ тѣиастръ, ка зп вас фѣкѣт дпн лѣт,
 А ешиг ш' ачаа фпгѣръ, чеї дп лѣте ом пѣмѣтъ,
 Кѣ тѣлте 'псѣшпрі де дпцѣр, дар' шп кѣ тѣлте де вѣрт; (добѣток)
 Пѣсѣ'н калеа фѣрпчпрі, шп тотѣшп де іа лпсѣтъ!

Спре Тпне'тп дпторк прпвіреа — спѣнемі о череск Пѣрпте!
 Кѣи ещп Татъ, мп кѣи вѣтрег, карп дпс фпї адевѣрацп?
 Каре лѣце'цп е маї сѣжптъ, шп че фелпѣ де рѣгѣмпте
 Сжпт ла Тпне маї прпїмпте, де сѣрачп, орп де вогацп?

Леѣеа копцпїндп'мп зпче: „Чпнстѣще пе Дѣмпнезеѣ;
 „Дпкѣпцпѣрѣ пѣдрѣптатеа; фѣцп де рѣѣ шп фѣ чеї впне;
 „Кѣпоаще пѣал тѣѣ деапроане шп дп апѣсѣл Овреѣ;
 „Ш' ащеаптъ о фѣрпчпре, каре дѣп'ачесте впне.“

Ѣнде ещп дар' фѣарѣ крѣдѣ, каре фачп деосевпре
 Дптре фпї зпвп Татъ, Пѣрпте дпгрпжптор,
 Каре соареле'шп реварѣ ла дѣрѣпт, — шпїп пелецпїзпре,
 Шп дпн рѣа дпмпнецпї сатѣрѣ пе чершптор.

Кѣм пѣ те соарѣ пѣтѣжптъл, тѣршаве пелецпїзпт!
 Каре морцплор даї леѣе: сѣ пѣ сѣфѣре'птре спне
 Шал лор фрате дѣо патѣрѣ, кѣ карѣ аѣ копвпѣцпїт,
 Де пѣї кѣ еї дѣо пѣрѣре, (поате дпн а времп впнѣ).

Трѣспете 'пспѣмпжптътоаре! кѣчп пѣ ловпдп ачаа валѣ,
 Че се поартѣ трас де вѣлтѣрп, прпн аер шп пе пѣтѣжпт;
 Дѣсѣрѣкацпю маї дпн време, дѣ а еї дпспѣматѣ фалѣ;
 Трпмптедпю фѣрѣ воїе, сѣ'шп деа фаптелор кѣвѣжпт.

Ба пѣ! — Тѣ, шп соїѣл вострѣ, сѣ рѣтѣїе осжпдпт
 Ка зп Капн а трѣїп лѣте, прпвѣцпт дпн царѣ'н царѣ,
 Фѣр' сѣ фпѣ кѣїва словод, (ка л'ачел непорочпт)
 Мѣпа ла ел ашп дпгпнде, кѣ сѣжршпт ка сѣл омоаре.

Андр. Мѣрѣшанѣ.